בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6420/16

לפני:	כבוד השופט נ' הנדל כבוד השופט נ' סולברג כבוד השופט א' שהם
העותר:	גבריאל הכרמלי
	נ ג ד
המשיבה:	מדינת ישראל
	עתירה למתן צו על תנאי
בשם העותר:	בעצמו
בשם המשיבה:	עו"ד הדס ערן

פסק-דין

השופט נ' הנדל:

במסגרת העתירה מבקש העותר להורות על בטלות או צמצום של ההגבלות אשר רשם ההוצאה לפועל מוסמך להטיל על חייב המשתמט מתשלום חובותיו, או על חייב שחובו נובע ממזונות בני משפחתו, בהתאם לסעיף 66א לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן: חוק ההוצאה לפועל). מעיון בעתירה עולה כי עיקרה בהגבלה שעניינה החזקה או חידוש של רישיון נהיגה.

1. לטענת העותר, ההגבלות האמורות מנוגדות לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ולחוק יסוד: חופש העיסוק, בהיותן כרוכות בפגיעה לא מידתית בחייבים וללא כל קשר בין החוב למגבלה שהוטלה. עוד טוען העותר כי אין זה ודאי שהמטרה קידשה את האמצעים, שכן ההגבלות לא הביאו חדלי פירעון לפרוע את חובם ואף החמירו את מצבם. טענה זו מבקש העותר לבסס על נתונים סטטיסטיים שמפרסמת המדינה, המעידים על גידול ניכר בתיקי פשיטת רגל, שרובם נפתחים על ידי החייבים עצמם.

באשר לעניינו הפרטי, טוען העותר, בין היתר, כי לא עבר עבירה תחבורתית המצדיקה את שלילת או הגבלת רשיונו; כי הוא משמש נהג לנכה בכיסא גלגלים; וכי אין פרופורציה בין חובותיו לפיו ההגבלה הגורפת.

2. דין העתירה להידחות על הסף. כפי שעולה מתגובתה המקדמית של המשיבה, הסעיף נשוא העתירה נחקק במסגרת תיקון מס׳ 29 לחוק ההוצאה לפועל משנת 2008. עתירות דומות ביותר הוגשו בעבר לבית משפט זה, ונדחו על הסף (בג״ץ 5440/11 חן נ׳ שר המשפטים (11.3.2012). להלן: עניין חן; בג״ץ 6222/14 מיכאל סטניסלבסקי נ׳ שרת המשפטים (7.12.2014)). בעתירות אלה לא הובעה עמדה לגבי המנגנון הקבוע בחוק או חוקתיות התיקון לחוק, והן נדחו מחמת העדר תשתית עובדתית מינימאלית לביסוס הטענה כי יישום הסעיף אינו מידתי. כך הם פני הדברים אף בעתירה זו. טענת העותר בדבר פגיעה בזכויות חוקתיות נטענה בכלליות, בעלמא וללא ניתוח משפטי הולם. ליקוי זה בעתירה בולט על רקע האיזונים הקבועים בחוק ההוצאה לפועל לצמצום הפגיעה בחייבים מחד גיסא, תוך שמירה על זכויות הנושים מאידך גיסא. גם טענת העותר בדבר הקשר בין ריבוי תיקי פשיטת הרגל לבין ההגבלות לא נתמכה כנדרש, ולמעשה מדובר בהשערה גרידא. באשר לעניינו האישי של העותר, נוסיף שני אלה: ראשית, סעיף 66א(6) לחוק ההוצאה לפועל מתחשב במצבו הכלכלי של החייב, ומורה כי לא תוטל הגבלה על החייב מהחזקת או חידוש רישיון נהיגה אם הדבר עלול לפגוע פגיעה ממשית בעיסוקו וביכולתו לשלם את החוב; או שרישיון הנהיגה חיוני לחייב עקב נכותו או נכות בן משפחה התלוי בו. שנית, ובהמשך לכך, ככל שבידי העותר טרוניה בדבר האופן הפרטני שבו יושמו הוראות החוק בעניינו, הרי שקיים לו סעד חלופי. כידוע, בית המשפט הגבוה לצדק אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות רשמי ההוצאה לפועל. ככל שעומדת לעותר עילה, עליו לפנות לערכאה המוסמכת בהתאם לסדרי הדין (ראו, למשל, עניין חן בפסקה 5 וההפניות שם). גם מסיבה זו אין מקום להתערבות בית משפט זה.

3. העתירה נדחית. לפנים משורת הדין, לא יהיה צו להוצאות.

ניתן היום, ו׳ בשבט התשע״ז (2.2.2017).

שופט שופט שופט

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 16064200_Z07.doc מא
מרכז מידע, טל׳ 077-2703333 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il